PSİKOLOJİ

UZUN SÜRELİ FLÖRTÜN BİREYLERİN EVLİLİK ALGISI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ*

Geliş Tarihi:22.05.2018 Kabul Tarihi:08.08.2018

Merve KAÇAR[1]
ORCHID ID: 0000-0003-1961-5198
Hanifi PARLAR[2]
ORCHID ID: 0000-0002-6313-6955

ÖZ

Bu araştırmada uzun süreli flört yaşayan bireylerin evlilik algıları ve eş seçimlerini hangi etkenlere göre yaptıkları araştırılmıştır. Araştırma, nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama deseninde tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu İstanbul' da bulunan, uzun süreli flört yaşayan bireylerdir. Bu bağlamda yapılmış olan çalışmaya 323 ü kadın ve 177'si erkek olmak üzere toplam 500 kişi katılmıştır. Çalışmada Başay (2015) tarafından geliştirilen 'Eş Seçmede Öncelikler Ölçme Aracı' ve araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda evlilik öncesi dönemde bireylerin uzun süreli flört yaşamaları, eş seçimi tutumları üzerinde etkili olduğu tespit edilmiştir.
Anahtar Kelimeler: Flört, Evlilik Algısı, Eş Seçme

PSYCHOLOGY

EXAMINATION OF MARRIAGE PERCEPTION CREATED BY LONG-TERM FLIRTATION ON THE INDIVIDUALS

ABSTRACT

In this study, it was researched whether the individuals who have long term flirting have perceived their marriage perceptions and spouse choices according to the factors. The research is designed in a relational search pattern from quantitative research models. The study group of the study is individuals living in Istanbul for a long time. In this context, a total of 500 people, 323 female and 177 male, participated in the study. The 'Priority Measurement Measures for Peer Selection' developed by Başay (2015) and the personal information form prepared by the researcher were used. It has been determined that in the findings obtained, long-term flirting experiences of the individuals in the pre-marriage period have an effect on the spousal choice attitudes.
Keywords: Dating, Marriage Perception, Spouse Selection

[1] merveekacar@gmail.com *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Aile Danışmanlığı ve Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı*

[2] hparlar@ticaret.edu.tr *Dr.Öğr.Üyesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi.*

**Bu makale "Uzun Süreli Flörtün Bireyler Üzerinde Yarattığı Evlilik Algısının İncelenmesi" adlı tezden üretilmiştir*

1. GİRİŞ

Romantik ilişkilerin kişilerin ergenliğinde yaşanmaya başlandığı söylense de bu tarz romantik ilişkilerin başlangıcı olarak yetişkinliğe geçiş dönemi olduğu ve bu dönemde keşfedilip yaşanmaya başlandığı söylenmektedir. Bir başka deyişle, ergenlik döneminde yaşanan romantik ilişkiler, çoğunlukla eğlence ve ortaklaşa deneyimler edinme amacıyla kurulup kısa sürmekte yetişkinliğe geçiş aşamasında ise daha ciddi olmakta, yakınlık ve bağlılık duygularını içermektedir (Montgomery, 2005; Akt. Küçükarslan ve Gizir , 2014).

Yapılan araştırmalara göre flört şu şekilde tanımlanmıştır; Karşı cinslerin birbirlerini tanımak ve uyumluluklarını test etmek amacıyla arkadaşlık, sevgililik ve cinsellik aşamalarının yaşandığı duygusal ilişki biçimidir (Hortaçsu, 2002). Genel anlamda flört "kadın ve erkek arasındaki duygusal alanı aşan ilişki" olarak tanımlanabilir (Öztürk, 2013). Flörtte önemli olan iki kişinin birbirine beslediği duygudur. İki kişi arasında özel bir durum olan flört, çiftlerin birbirlerine olan özel yakınlığıdır (Saxton, 1980;Akt. Çakıcı, 2016). Kızlar ve erkeklerin birbirleri ile arkadaş olma istekleri, her iki cinsin de fizyolojik ve psikolojik açıdan önemli bir gelişme ve olgunlaşma sürecine girdikleri "buluğ" çağında başlamaktadır. Bir genç kız veya erkek için karsı cinsten biri ile arkadaşlık, yetişkinler arasındaki cinsel veya cinsel olmayan ilişkilere hazırlayan bir öğrenim süreci gibi düşünülebilmektedir (Özgüven ve Bilge, 1997). Fromm'un da belirttiği gibi, eski Çin toplumlarına kadar uzanan görücü usulü evlilik biçimi, doğu toplumlarına özgü bir geleneksel yapının ürünü; cinsel özgürlük ve seçme özgürlüğü hakkı veren flört ve duygusal arkadaşlıklar ise batı toplumsal yapısının bir sonucudur (Yılmazçoban, 2008).

Kişilerin uzun süre flört yaşaması evlilik algıları ve eş seçimindeki kriterler konusunda fikir vermesi bakımından önemlidir. Bu bakımdan kişilerin evlilik öncesinde uzun süre flört dönemi yaşamış olması, kişilerin arasındaki ilişkiyi güçlendirmesinde yönlendirici olması açısından evlilik konusundaki algıları belirleme araştırmada temel problem olarak ele alınmıştır.

İki insanın bir araya gelerek, aynı zamanı ve mekânı paylaşmaya başlamasıyla iki kişilik bir psikolojik sistem kurulmuş olur. Evlenerek bir araya gelen bu iki kişinin amacı, fizyolojik, psikolojik ve toplumsal açıdan birbirlerinin ihtiyaçlarını giderecek bir ortam yaratmalarıdır (Gülerce, 1996; Akt. Doğan 2010).

Eş seçimi kararında toplumlardaki dönüşüm de etkili olmuştur. Görücü usulü eski yaygınlığını yitirmiş, kişilerinin birbirlerini tanıyarak, flört ederek evlenme yaklaşımı yaygınlaşmıştır. Bu yaklaşım sayesinde bireylerin tercihleri ön plana çıkmıştır. Tanışarak evlenme, görücü usulünün otoriter tavrının getirdiği sorunları ortadan kaldırsa da yeni sakıncalar ortaya çıkmıştır. Eş seçme sürecinde çiftlerin arasındaki romantik çekimin yoğun olması, değerlendirme aşamasının mantık ölçülerinden uzaklaşmasına neden olabilir. Çiftler, birbirlerine hoş görünmek için olumsuz tavırlarını gizlemeye çalışmaktadırlar. Eş seçme kararının sağlıklı olabilmesi için

çiftlerin birbirlerini akılcı ve gerçekçi bir tutumla değerlendirmeleri gereklidir (Özgüven, 2017).

Evlilik insanoğlunun hayatındaki en önemli dönüm noktalarından biridir. Birey, evlilik kararını vermesiyle birlikte alışkın olduğu ortamdan çok farklı bir ortama geçişi sağlar. Bu durum da maddi ve manevi birçok sorumluluk ve yükü beraberinde getirir. Ancak buna rağmen çeşitli toplumlarda değişiklik gösterse de evlenip aile kurmak çoğu zaman istenilen bir yaşantı şeklidir. Bu anlamda evlilik, şartlar izin verdiği sürece gerçekleştirilmek istenen bir yaşantı olarak toplumsal önemini sürdürmektedir (Fışıloğlu, 1992).

Evlilik sosyal bir kurumdur. Evlenme yoluyla bireyler aile kurup çocuklar yetiştirerek sosyalleşmektedirler. Ayıca evlilik, eşlerin genel sağlık durumunu iyileştirmekte ve yaşamdan aldıkları doyumu etkilemektedir. Bunlarla birlikte evliliğin gerçekleşmesinin tek nedeni insanların neslinin devam etmesini sağlamak değildir. Bu konuda yapılan araştırmalar insanların neden evlendiğine dair pek çok sebep buluştur. Bu sebeplerden bazıları ise; toplumsal beklentiler, aşk ve sevgi, çocuk yetiştirme isteği, cinsel yaşamın düzenli olması olarak belirtilmiştir. İnsanın temel ihtiyaçlarından olan sevmek ve sevilmek, ait olmak, yalnızlığı gidermek ve güçlü sosyal destek sağlamak gibi amaçlarla da kadın ve erkek yakın ilişkiler kurarak eviliiği gerçekleştirebilmektedirler (Demir ve Durmuş, 2015).

Kişilerin uzun süre flört yaşaması evlilik algıları ve eş seçimindeki kriterler konusunda fikir vermesi bakımından önemlidir. Bu bakımdan kişilerin evlilik öncesinde uzun süre flört dönemi yaşamış olması, kişilerin arasındaki ilişkiyi güçlendirmesinde yönlendirici olması açısından evlilik konusundaki algıları belirleme, araştırmada temel problem olarak ele alınmıştır.

Bu araştırmanın amacı, uzun süreli flörtün çiftlerin evlilik algıları üzerindeki etkilerinin incelenmesidir. Kişilerin uzun süre flört yaşaması evlilik algıları ve eş seçimindeki kriterler konusunda fikir vermesi bakımından önemlidir. Bu bakımdan kişilerin evlilik öncesinde uzun süre flört dönemi yaşamış olması, kişilerin arasındaki ilişkiyi güçlendirmesinde yönlendirici olması açısından evlilik konusundaki algıları belirleme araştırmada temel problem olarak ele alınmıştır. Buna göre araştırmada aşağıdaki problemlere yanıt aranmıştır:

1. Uzun süre yaşanan flörtün evlilik algısına etkisi hangi yöndedir?
2. Flört süresi ve eş seçimi arasında bir ilişkisi var mıdır?
3. Çiftlerin birbirlerini iyi tanıması ile uzun süre flört etmeleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Cinsiyet ile evlilik algısı arasında nasıl bir ilişki vardır?

2. YÖNTEM

Araştırma, nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama deseninde tasarlanmıştır. İlişkisel tarama modeli; iki veya daha çok değişken arasındaki ilişkileri belirlemek ve bu ilişkilerin muhtemel sonuçlarının tahmini için kullanılmayı amaçlayan araştırma biçimi olarak tanımlamaktadır (Metin, 2014). Bu araştırmanın amacı, uzun süre flört ilişkisi yaşayan kişilerin evlilik algılarını incelemektir. Bu temel konuya ek olarak demografik değişkenlerin uzun süre flört eden kişilerin evlilik algılarıyla ilişkisi ele alınmıştır. Araştırmada bağımlı değişken olarak "Evlilik Algısı", bağımsız değişken olarak ise "Uzun Süreli Flört" ve demografik özellikler ele alınmıştır.

Araştırmanın evrenini, İstanbul'da ikamet eden uzun süreli flört yaşamış olan kadın ve erkekler oluşturmaktadır. Araştırma, 323'ü kadın, 177'si erkek olmak üzere 500 kişiye uygulanmıştır. Kişilere seçkisiz seçim yöntemi ile ulaşılmıştır. Seçkisiz seçim yöntemi; bir örneklemin seçiminde kullanılan teknik olup, tanımlanmış bir evrendeki tüm elemanlara, örnekleme seçilmek için eşit ve birbirinden bağımsız şans veren bir tekniktir (Özen ve Gül, 2007).

Araştırma anketlerinin bir kısmı internet ortamından bir kısmı da çıktı olarak alınan ölçeklerin elden ulaştırılmasıyla doldurulmuştur.

Araştırmada Başay (2015) tarafından hazırlanan "Eş Seçmede Öncelikler Ölçme Anketi'' kullanılmıştır. Öğrencilerin eş seçmede tercih etikleri kriterleri önem sırasına koymalarını sağlamak amacıyla oluşturulan ölçek, 20 maddeden oluşmaktadır. Nihai uygulama öncesi iç tutarlılık testine tabi tutulmuş ve 20 maddelik ölçeğin güvenilirlik değeri (Cronbach's Alpha) .766 olarak ölçülmüştür. Aşk ilişkisi, güzellik, yakışıklılık, bakir/bakire olması, eğitim düzeyi denkliği, aile onayı, dini/mezhebi benzerlik, aynı ırktan olmak, politik/siyasi görüş benzerliği, kültürel benzerlik, mesleki statü düzeyi, yaş yakınlığı, sosyoekonomik durum denkliği, cinsel açıdan çekici olması, fiziksel olarak çekici olması vb. bilgileri 5'li likert tipi ''Hiç Önemli Değil'', ''Önemli Değil'' , ''Kısmen Önemli'' , ''Önemli'' ve ''Çok Önemli'' şeklindedir.

Araştırmada, uzun süreli flört yaşayan çiftlerin evlilik algılarını belirleyici veriler yukarıda detaylı bir biçimde anlatılan ölçekler uygulanarak toplanmıştır. Katılımcılardan elde edilen veriler üzerinde SPSS 25 paket programında betimsel analizler yapılmıştır. Öncelikle uygulanan ölçekten elde edilen veriler üzerinde güvenilirlik testleri yapılmış, demografik özellikler ve evlilik algısı arasındaki ilişkilerin belirlenmesi amacıyla da tanımlayıcı analizler (frekans, yüzde, anlamlılık) ve çapraz tablolar oluşturulmuştur.

3. BULGULAR

Araştırmada bulgular; demografik değişkenlerin frekans ve yüzdelik dağılımı frekans testine göre sırayla aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Kişisel Özelliklerinin Genel Dağılımı

Cinsiyet		Frekans	Yüzde %
	Kadın	323	64,6
	Erkek	177	35,4
Yaş	18-24	197	39,4
	25-34	254	50,8
	35-44	44	8,8
	45 ve üstü	5	1,0
Flörte Başlama Yaşı	15 ve altı	59	11,8
	16-17 yaşlarında	94	18,8
	18-19 yaşlarında	113	22,6
	20 ve yukarı yaş	218	43,6
	Deneyimim yok	16	3,2
Flört Süresi	0-6 ay	132	26,4
	6-12 ay	68	13,6
	1-2 yıl	100	20,0
	2-3 yıl	78	15,6
	4 yıl ve üzeri	122	24,4
Flört Nedeni	Evlilik düşünmeme	47	9,4
	Ekonomik durum	41	8,2
	Kendini hazır hissetmeme	103	20,6
	Diğer	309	61,8
Eğitim Düzeyi	Okuryazar	2	,4
	Ortaokul	2	,4
	Lise	57	11,4
	Üniversite	366	73,2
	Lisansüstü	73	14,6
Gelir Düzeyi	1000-2000 TL arası	168	33,6
	2000-3000 TL arası	125	25,0
	3000-4000 TL arası	132	26,4
	5000 TL ve üstü	75	15,0

Araştırma 323'ü (%64,6) kadın, 177'si (%35,4) erkek olmak üzere 500 kişiye uygulanmıştır. Yaş açısından baktığımızda, 49 kişi ile en çok katılım gösteren 20 (%9,8), 1'er kişi ile en az katılımın olduğu 43,45,49 ve 58 (%,2)'dir. Flörte deneyimine başlama yaşları en fazla % 43,6'lık oranla 20 yaş ve sonrasına karşılık gelmektedir. 4 yıl ve üzeri flört edenlerin sayısı 122 (%24,4) olup 0-6 ay arası flört edenler ise 132 (%26,4)'dir. 6-12 ay arası flört edenler ise 68 (%20,0) kişiyle en az katılım gösteren kişilerdir. Flört nedenine bakıldığında ise, katılımcıların 103 (20,6)'ü

kendilerini evliliğe hazır hissetmediklerinden dolayı flört ettikleri sonucu bulunmuştur. Katılımcılardan 2'şer (%,4) kişiyle en düşük eğitim seviyesi okur-yazar ve ortaokul, 57 (%11,4) kişiyle lise, 73 (%14,6) kişiyle lisansüstü olup en yüksek dağılım gösteren ise 366 (%73,2) kişiyle üniversite olmuştur. Gelir düzeylerine göre katılımcıların dağılımları incelendiğinde en büyük oranı (%33,6) 1000-2000 TL gelire sahip olanların elde ettiğini, 5000 TL üzeri gelire sahip olanlarında en düşük oranı yakaladıkları (%15) görülmektedir.

Araştırmada eş seçmede en çok ve en az tercih edilen ölçütlerin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri incelenmiştir.

Tablo 1. Eş Seçmede Tercih Edilen Ölçütlerin Genel Dağılımı

Madde No	Eş Seçme Ölçütü	$\bar{X}$	S.S.
1	Hoşgörülü/Duyarlı/Cana yakın olması	4,66	,585
2	Aşık Olmam/Aşk ilişkisinin olması	4,27	,915
3	Yaşam tarzlarımızın birbirine uyması	4,27	,854
4	Aile bağlarına düşkün olması	3,91	1,086
5	Cinsel açıdan çekici olması	3,81	1,046
6	Eş tercihimde ailemin onayı	3,66	1,132
7	Daha önce evlenmemiş olması	3,62	1,486
8	Eğitim düzeyinin benimle denk olması	3,54	1,276
9	Kültürümüzün benzer/aynı olması	3,53	1,190
10	Becerikli/Yetenekli/Hamarat olması	3,52	1,049
11	Ailesinin ve kendisinin sosyokültürel seviyesinin benim aileme denk olması	3,37	1,146
12	Güzel/ Yakışıklı olması	3,34	,975
13	Flört ilişkisi yaşıyor/yaşamış olmam	3,22	1,343
14	Aynı dinden/mezhepten olmak	3,18	1,623
15	Politik siyasi görüşümün benzer/aynı olması	3,09	1,384

16	Yaşının benimle eşit ya da yakın olması	2,83	1,216
17	Maddi durumun iyi(zengin)olması	2,80	1,099
18	Bakir/Bakire olması	2,70	1,640
19	Evleneceğim kişinin dindar olması	2,63	1,426
20	Evleneceğim kişinin popülaritesinin yüksek olması	2,38	1,174

Tablo 2'de katılımcıların eş adayı seçiminde tercih ettikleri ölçütlerin aritmetik ortalamalarına göre sıralaması verilmiştir. Katılımcıların Eş Seçmede Öncelikler ölçeğinin maddelerinden elde ettikleri puan ortalamaları sıralandığında, en yüksek üç ortalamayı *Hoşgörülü/Duyarlı/Cana yakın olması* ($\bar{X}$=4,66, SS=.59); *Aşık Olmam/Aşk ilişkisinin olması* ($\bar{X}$= 4,27, SS= ,915); *Yaşam tarzlarımızın birbirine uyması* ($\bar{X}$= 4,27, SS= ,854); ölçütlerinde, en düşük üç ortalamayı ise *Bakir/Bakire olması* ($\bar{X}$= 2,70, SS= 1,640); *Evleneceğim kişinin dindar olması* ($\bar{X}$= 2,63, SS= 1,426); *Evleneceğim kişinin popülaritesinin yüksek olması* ($\bar{X}$=2,38, SS=1.17); Ölçütlerinde elde ettikleri görülmüştür.

Kadın ve erkek katılımcıların Eş Seçme Öncelikleri Ölçeğinden elde ettikleri puanlar, madde bazında analiz edilmiş ve hangi cinsiyetteki katılımcının hangi maddede karşı cinstekine göre anlamlı düzeyde farklı düşündüğü belirlenmiştir. Bu konuda ulaşılan bulgular Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 3. Eş Seçme Öncelikleri Ölçeğinden Elde Edilen Puanların Madde-Cinsiyet Analizi

Ölçüt	Ölçüt Düzeyi	Cinsiyet	
		Kadın	Erkek
		(A)	(B)
Aşık olmam/Aşk ilişkisinin olması	Hiç önemli değil		A(,046)
	Çok önemli	B(,002)	
Güzel/Yakışıklı olması	Önemli Değil	B(,002)	
	Kısmen Önemli	B(,007)	
	Önemli		A(,020)
	Çok önemli		A(,000)
	Hiç önemli değil		A(,000)

Maddi durumunun iyi (zengin) olması	Önemli Değil Kısmen Önemli Önemli	 B(,002) B(,000)	A(,034)
Bakir/Bakire olması	Hiç önemli değil	B(,000)	
	Çok önemli		A(,000)
Eğitim düzeyinin benimle denk olması	Hiç önemli değil Çok önemli	 B(,039)	A(,000)
Eş tercihimde ailemin onayı	Hiç önemli değil Çok önemli	 B(,000)	A(,000)
Aynı dinden/mezhepten olmak	Hiç önemli değil		A(,046)
Politik siyasi görüşümün benzer/aynı olması	Hiç önemli değil Önemli Değil Önemli Çok önemli	 B(,025) B(,004)	A(,003) A(,024)
Kültürümüzün benzer/aynı olması	Hiç önemli değil		A(,001)
Becerikli/Yetenekli/Hamarat olması	Hiç önemli değil Kısmen Önemli Çok önemli	 B(,006)	A(,049) A(,008)
Ailesinin ve kendisinin sosyokültürel seviyesinin benim aileme denk olması	Hiç önemli değil		A(,000)
	Önemli	B(,014)	
	Çok önemli	B(,012)	
Flört ilişkisi yaşıyor/yaşamış olmam	Kısmen Önemli		A(,008)
	Çok önemli	B(,030)	
Yaşam tarzlarımızın birbirine uyması	Hiç önemli değil		A(,014)

Tablo 3 incelendiğinde kadın ve erkek katılımcıların madde (ölçüt) bazında kimi maddelerde birbirlerinden anlamlı düzeylerde ($p<.05$) farklı düşündükleri görülmektedir. *Aşık Olmam/Aşk ilişkisinin olması* maddesinde erkek katılımcılar bu ölçütü kadınlara göre hiç önemli bulmazlarken, kadın katılımcılar da erkeklere göre en önemli ölçüt olarak görmektedirler. Maddi durum konusu erkekler için kadınlara göre hiç önemli değil ya da önemli değil iken, kadınların maddi durum ölçütünü erkeklere göre kısmen önemli ve önemli gördükleri gözlenmiştir.

Kadın katılımcılar erkelerin bakir olmasını hiç önemli görmezlerken, erkekler ise kadınların bakire olmasını çok önemli olarak görmektedirler. Bu durumun tersi karşı cinsin eğitim düzeyi algısında görülmektedir. Erkek katılımcıların evlenecekleri kadının eğitim düzeyinin kendilerine yakın olmasını hiç önemli görmezken, aksine kadın katılımcılar evlenecekleri erkeğin kendileriyle benzer eğitim düzeyinde olmasını çok önemli görmektedir.

Tablo 4. Eş Seçme Öncelikleri Ölçeğinden Elde Edilen Puanların Madde-Medeni Durum Analizi

Ölçüt	Ölçüt Düzeyi	Medeni Durum				
		Evli (A)	Bekar (B)	Nişanlı (C)	Boşanmış (D)	İlişkisi var (E)
Aşık Olmam/Aşk ilişkisinin olması	Hiç önemli değil				A(,001) B(,012)	
	Kısmen Önemli				A(,009) B(,042) E(,012)	
Güzel/ Yakışıklı olması	Çok önemli		E (,003)			
Maddi durumunun iyi (zengin) olması	Çok önemli		A(,002)			
	Kısmen Önemli			E (,031)		
	Önemli				A(,015)	A (,015)
	Çok önemli					
Aynı dinden/mezhepten olmak	Hiç önemli değil		C(,035)		C(,031)	
	Önemli Değil			A (,027)		
	Önemli					A (,019)
	Çok önemli	E(,005)				
Politik siyasi görüşümün benzer/aynı olması	Önemli Değil			A (,036)		

Hoşgörülü/Duyarlı/Cana yakın olması	Kısmen Önemli				A(,030) B(,000) E(,008)	
Daha önce evlenmemiş olması	Hiç önemli değil				A(,000) B(,000) C(,004) E(,000)	
	Önemli Değil				A(,010)	
Flört ilişkisi yaşıyor/yaşamış olmam	Hiç önemli değil				A(,016) B(,003) E(,029)	
Yaşam tarzlarımızın birbirine uyması	Hiç önemli değil				A(,009) B(,002)	
Aile bağlarına düşkün olması	Hiç önemli değil				A(,018) E(,017)	
	Önemli Değil					A (,022)
Evleneceğim kişinin popülaritesinin yüksek olması	Çok önemli		A (,001)			

Tablo 4 incelendiğinde farklı medeni durumlardaki katılımcıların madde (ölçüt) bazında kimi maddelerde birbirlerinden anlamlı düzeylerde ($p<.05$) farklı düşündükleri görülmektedir. *Aşık Olmam/Aşk ilişkisinin olması* maddesinde boşanmış katılımcılar bu ölçütü evli, bekar ve ilişkisi olanlara göre hiç önemli değil ve önemli değil bulmaktadırlar. Bekar katılımcılar *güzel, yakışıklı olması* ölçütünü ilişkisi olanlara göre çok önemli bulmaktadırlar. Dikkat çeken bir başka bulgu ise Evleneceğim kişinin popülaritesinin yüksek olması ölçütünün bekar katılımcılarda, evlilere göre çok önemli görülmesidir. Diğer bir deyişle, bekar katılımcılar evlenecekleri kişinin popüler olmasını istemektedir.

Tablo 5. Eş Seçme Öncelikleri Ölçeğinden Elde Edilen Puanların Madde-Flört Süresi Analizi

Ölçüt	Ölçüt Düzeyi	Flört süresi				
		0-6 ay (A)	6-12 ay (B)	1-2 yıl (C)	2-3 yıl (D)	4 yıl ve üzeri (E)
Kültürümüzün benzer/aynı olması	Önemli			A(,029)		
Evleneceğim kişinin dindar olması	Çok önemli			D(,014)		
Daha önce evlenmemiş olması	Önemli Değil			E(,040)		

Tablo 5 incelendiğinde farklı sürelerde flört yaşayan katılımcıların madde (ölçüt) bazında kimi maddelerde birbirlerinden anlamlı düzeylerde ($p<.05$) farklı düşündükleri görülmektedir. *Kültürümüzün benzer\aynı olması* maddesinde 1-2 yıl flört süresine sahip katılımcılar bu ölçütü 0-6 ay flört süresi olanlara göre olanlara göre daha önemli bulmaktadırlar. 1-2 yıl flört süresine sahip olan katılımcılar *evleneceğim kişinin dindar olması* ölçütünü 2-3 yıl flört edenlere göre çok önemli bulurken; *daha önce evlenmemiş olma* ölçütünü 4 yıl ve üzeri olanlara göre daha önemsiz bulmaktadırlar.

Tablo 6. Eş Seçme Öncelikleri Ölçeğinden Elde Edilen Puanların Madde-Eğitim Düzeyi Analizi

Ölçüt	Ölçüt Düzeyi	Eğitim Düzeyi					
		Okuryazar	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	isansüstü
		(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)
Güzel/ Yakışıklı olması	Hiç önemli değil				F(,031)		
Eğitim düzeyinin benimle denk olması	Hiç önemli değil	F(,044)		F (,044)	E(,041) F(,006)		

	Önemli Değil				E(,014) F(,003)		
	Önemli						D (,002) E (,043)
Eş tercihimde ailemin onayı	Hiç önemli değil	E(,032) F(,026)			E(,017)		
Aynı dinden/mezhepten olmak	Çok önemli				F(,007)		
Politik siyasi görüşümün benzer/aynı olması	Hiç önemli değil				F(,037)		
	Önemli						D (,004)
Becerikli/Yetenekli/ Hamarat olması	Önemli						D (,009)
Cinsel açıdan çekici olması	Çok önemli						D (,012) E (,001)
Hoşgörülü/Duyarlı/Cana yakın olması	Kısmen Önemli				E(,022)		
Yaşam tarzlarımızın birbirine uyması	Kısmen Önemli				F(,027)		
Aile bağlarına düşkün olması	Hiç önemli değil	D(,001 E(,032) F(,005)					
Evleneceğim kişinin popülaritesinin yüksek olması	Hiç önemli değil					F(, 01 8)	
	Çok önemli	E(,004)			E(,004)		

Tablo 6 incelendiğinde farklı eğitim düzeylerine sahip katılımcıların madde (ölçüt) bazında kimi maddelerde birbirlerinden anlamlı düzeylerde ($p<.05$) farklı düşündükleri görülmektedir. *Güzel\yakışıklı olma* maddesinde lise mezunu katılımcılar bu ölçütü lisansüstü mezunlarına göre daha hiç önemli bulmamaktadırlar.

Tablo 7. Eş Seçme Öncelikleri Ölçeğinden Elde Edilen Puanların Madde-Gelir Düzeyi Analizi

Ölçüt	Ölçüt Düzeyi	Gelir düzeyi			
		1000-2000 TL arası (A)	2000-3000 TL arası (B)	3000-4000 TL arası (C)	5000 TL ve üstü (D)
Eğitim düzeyinin benimle denk olması	Hiç önemli değil		A (,039) C (,008) D (,032)		
Politik siyasi görüşümün benzer/aynı olması	Hiç önemli değil		C(,029)		
Becerikli/Yetenekli/Hamarat olması	Önemli				B(,011)
	Çok önemli			A(,031)	
Ailesinin ve kendisinin sosyokültürel seviyesinin benim aileme denk olması	Kısmen Önemli		C(,020)		
Aile bağlarına düşkün olması	Önemli Değil	B(,031)			

Tablo 7 incelendiğinde farklı aylık gelir düzeyine sahip katılımcıların madde (ölçüt) bazında kimi maddelerde birbirlerinden anlamlı düzeylerde ($p<.05$) farklı düşündükleri görülmektedir. *Eğitim düzeyinin benimle denk olması* maddesinde aylık geliri 2000-3000 TL arasında olan katılımcılar bu ölçütü aylık geliri 3000-4000 TL ile 5000 TL ve üzerinde olan katılımcılara göre daha önemsiz bulmaktadırlar.

4. TARTIŞMA

Bu araştırmanın amacı, uzun süre flört yaşayan bireylerin evlilik algılarının incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda dört sorunun yanıtı aranmıştır. İlk soru katılımcıların kişisel özelliklerinin onların evlilik tercihleri eğilimleri diğer bir deyişle evlilik algılarını etkileme düzeylerini belirmeye dönüktür. Araştırmanın ikinci, üçüncü ve dördüncü soruları katılımcıların görüşlerinden hareket ederek, flört süresinin uzunluğunun; çiftlerin evlilik algısını hangi yönde etkilediğini, çiftlerin birbirini daha iyi tanımaları konusunda önemli bir etken olup olmadığı ile flört süresinin uzunluğunun kişileri evliliğe hazır hissetme konusunda nasıl etkilediğinin belirlenmesine dönüktür.

Araştırma sonucunda; cinsiyetlerine göre katılımcıların evlilik tercihleri arasında anlamlı düzeyde farklılıklar bulunmaktadır. Güzel \yakışıklı olma ölçütünde kadın ve erkekler ayrışmaktadırlar. Kadın katılımcılar için yakışıklı olma ölçütü önemli değil ya da kısmen önemli iken, erkekler için ise kadınların güzel olmaları önemli ve çok önemli olarak gözlenmiştir. Eş seçiminde erkeklerin kadınlardan farklılaştığı, erkeklerin evlenecekleri kadının dini, mezhebi inanç noktasında kendisine benzer olmasını hiç önemli görmemektedir. Bu durum kültürümüzdeki ve diğer kültürlerdeki erkeğe karşı cins konusunda rahatlık ve geniş hareket alanı vermesinin bir sonucu olarak görülebilir.

Medeni durumlarına göre katılımcıların evlilik tercihleri arasında anlamlı düzeyde farklılıklar bulunmaktadır. Bekar katılımcıların evlenecekleri kişinin fiziksel olarak iyi bir görünüme sahip olmalarını istemedikleri görülmüştür. Kişiler eş adaylarını seçerken; görünüş, eğitim, kültürel yapı gibi bir çok unsuru göz önünde bulunarak tercih yaparlar. Bu doğrultuda bakıldığında, kişilerin birbirleriyle uyum oranları ne kadar yüksek olursa evlilik yaşantılarının da o kadar iyi olacağı düşünülmektedir.

Gelir düzeyine göre katılımcıların evlilik tercihleri arasında anlamlı düzeyde farklılıklar bulunmaktadır. Reifman ve diğerleri (2004), karşı cinsle ilişkide, partnerlerin birbirlerinde aradıkları özellikler konulu çalışmasında kadınların, erkeklerde sosyal statüyü ve maddi geliri ararken; erkeklerin ise kadınlarda fiziksel çekicilik ile cinsel tatmini daha fazla aradıkları bulunmuştur.

Flört süresine göre katılımcıların evlilik tercihleri arasında anlamlı düzeyde farklılıklar bulunmaktadır. Literatüre bakıldığında Huston ve arkadaşlarının (1981) yaptığı çalışma sonucunda, ilişki ciddileştikçe evliliğe kadar geçen sürede çiftler arasındaki sevgi ve iletişimin arttığı görülmüştür. Bu doğrultuda bakıldığında yapılan çalışma alan yazındaki çalışmalarla tutarlılık göstermektedir.

Toplumumuzda evlilik çok önemli bir olgudur. Evleneceğimiz kişi kadar ailesi ve çevresi de evlilik hayat açısından önem teşkil etmektedir. Bu sebeple flört döneminde partnerimizi tanımak kadar ailesi ve çevresini de tanımak önemli bir unsurdur.

Flört süreleri bireylerin evlilik hakkında düşüncelerini etkileyen önemli faktörler arasındadır. Bireylerin flört süresi uzadıkça birbirlerine olan bağlılıkları artmakta ve evlilik hakkındaki olumlu düşünceleri güçlenmektedir. Evlilik öncesinde bireylerin birbirlerini tanımaları, evlilik uyum ve doyumları için önemli bir faktördür. Bireylerin birbirlerini tanımaları için evlilik öncesinde uzun süre flört dönemi yaşamaları, evliliklerini daha sağlıklı sürdürebilmeleri için önem arz etmektedir.

KAYNAKLAR

Başay, A. C. (2015). *Üniversite öğrencilerinin benlik yapısı ve eş seçme kriterleri*, Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çakıcı, B. (2016). *Görücü usulü evlenen çiftler ile flört ederek evlenen çiftler arasındaki evlilik sonrası evlilik dinamiklerinin karşılaştırılması*, Yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Demir, Y. ve Durmuş, E. (2015). Uzun evlilikler: Bir yastıkta kırk yıl*, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 8, Sayı: 36, Şubat, 636-645.

Doğan, H. (2010). *Evli bireylerin sosyotropik-otonomik kişilik özellikleriyle evliliklerinde çatışma yaşama durumları arasındaki ilişki,* Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Fışoğlu, H. (1992). Lisansüstü öğrencilerin evlilik uyumu*, Psikoloji Dergisi*, Cilt 7, Sayı 28. 16-23.

Hortaçsu, N. (2002). *Çocuklukta İlişkiler: Ana baba, kardeş ve arkadaşlar*, Ankara: İmge Kitabevi.

Küçükarslan, M. ve Gizir, C. A. (2014). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi,* 5 (42), 148-159.

Metin, M. (2014). *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*, Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Özen, Y. ve Gül, A. (2007). Sosyal ve eğitim bilimleri araştırmalarında evren-örneklem sorunu, *KKEFD*, Sayı: 15, 394-422.

Özgüven, İ. E. (2017). *Cinsellik ve cinsel yaşam*, (2.Baskı). İstanbul: Nobel Akademik Yayıncılık.

Özgüven, İ. E. ve Bilge F. (1997). Üniversite öğrencilerinin karşı cins arkadaşlığı, *PDR Dergisi*, cilt II, sayı: 8.

Öztürk, E. (2013). *Sosyo-tarihsel perspektif süreci içinde aşk sosyolojisi*, İstanbul: Cinius Yayınları.

Yılmazçoban, A. M. (2008). *Flört ve görücü usulü evliliklerde psiko-sosyal özelliklerin etkisi- demirci örneği-*, Doktora tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.